

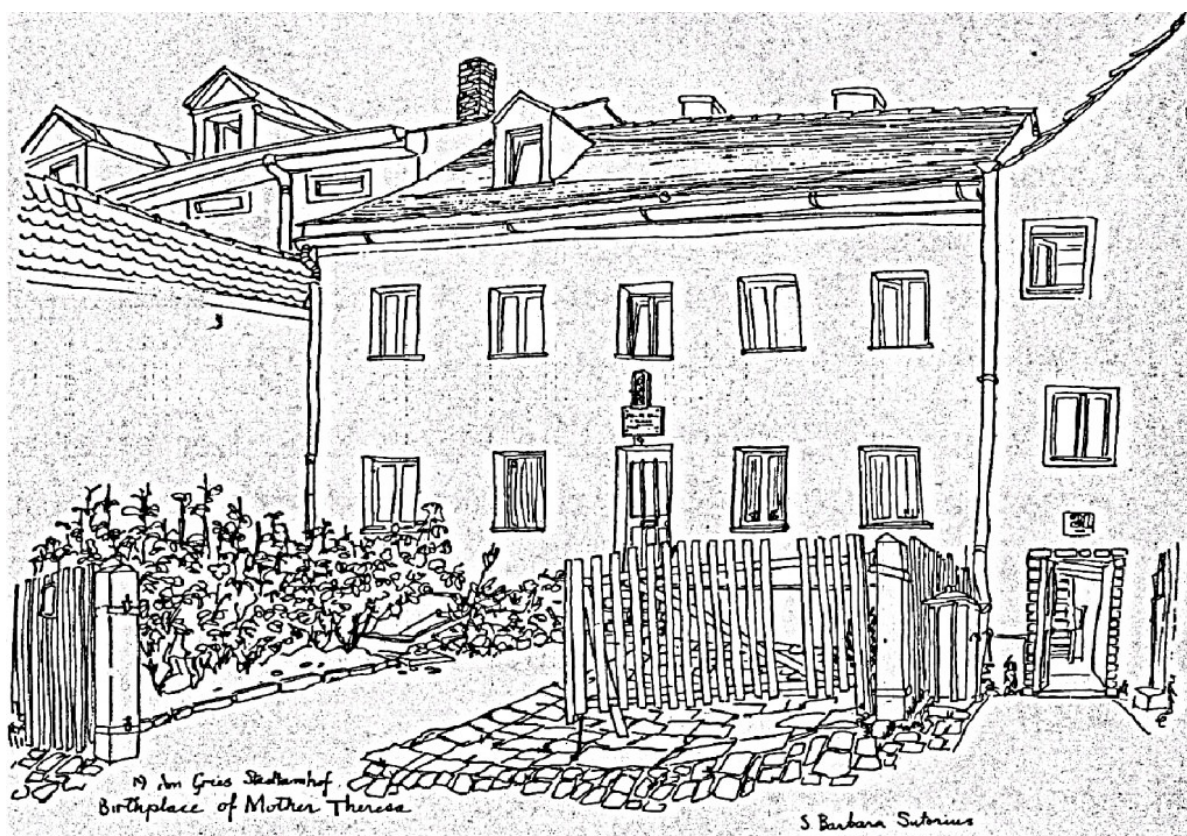
Terézia anyja élete

A Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolanővérek (mai nevén Boldogasszony Iskolanővérek) Kongregációja a felvilágosodás utáni évtizedek szellemi és társadalmi viharaiban jött létre Bajorországban. Innen terjedt el Európában, az Amerikai Egyesült Államokban, majd szinte az egész világon.

A kongregáció alapítója Karolina Gerhardinger, szerzetesi nevén Jézusról nevezett Terézia a szerzetesség csaknem másfél ezeréves hagyományát követte, amikor testvéri közösséget hozott létre azokból, akik istenszeretetükben az emberek szolgálatának kívánták szentelni életüket. Élethivatásukként a leányok nevelését, az elhagyott fiatalok gondozását vállalták, koruk egyik legégetőbb feladatának megoldásában sietve ezzel a társadalom segítségére.

Életútja

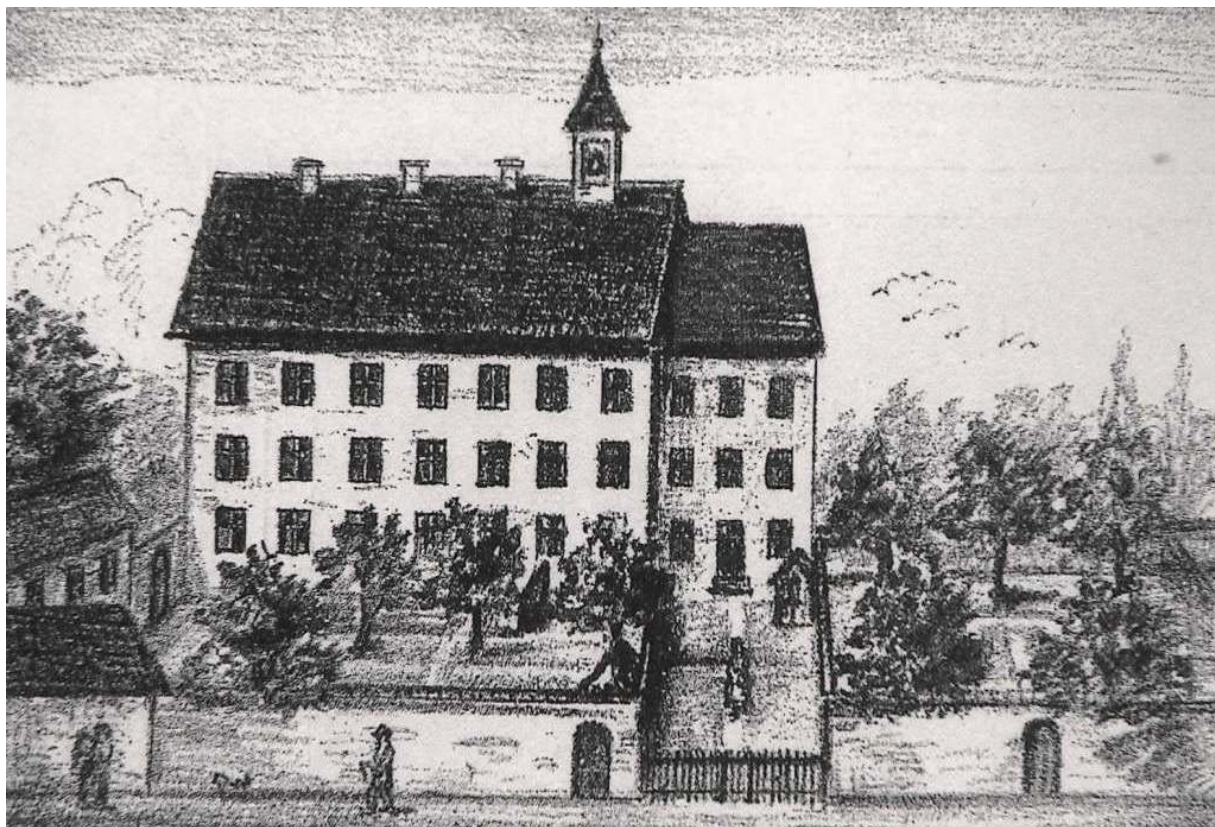
Regensburg külvárosában, Stadthamhofban született 1797-ben. A jómódú polgárszülők egyetlen gyermeküket a Notre-Dame nővérek iskolájában taníttatják. A szerzetesrendeket 1809-ben állami rendelettel felosztatják. A tizenkét éves kislány lelki vezetőjének, Michael Wittmannnak, a későbbi regensburgi püspöknek a tanácsára tanítónői diplomát szerez és tizenöt éves korában tanítani kezd.

Terézia anyja szülői háza Stadthamhofban (Németország)

Két évre rá megéri az elhatározása: szerzetes akar lenni. Két tanítónő társával egyre nagyobb sikerrel tanítanak, és közben megkezdik szerzetesi életüket Wittmann irányításával, a Notre-

Dame rend szabályai szerint. Karolina két társa azonban nem tudja vállalni a kemény életmódot, kezdeményezésük így kudarcba fullad, de Karolina mégsem adja fel tervét.

Terézia anyja első szerzetesiskolája Neunburgban vorm Wald (Németország)

Hamarosan két másik fiatal lány csatlakozik hozzá. Ez az új közösség 1833-ban hivatalosan is engedélyt kap a működésre. Kolostoruk és iskolájuk megnyitását I. Lajos bajor király trónra lépése teszi lehetővé. Az új uralkodó azt vallja, hogy a társadalom egészséges növekedéséhez nélkülözhetetlen a kereszténység. Újra behívja az országba a ferenceseket, irgalmas nővérekre bízta Münchenben a betegápolást, és szerzetesnőket keres a leányok nevelésére. Karolina és társai Neunburgban megnyitják az első szerzetesiskolájukat.

A születőben lévő új szerzetesi közösség azonban ugyanebben az évben elveszíti lelki és szellemi támaszát, Wittmannt.

Sebastian Job, Wittmann jó barátja veszi ekkor pártfogásba őket. Anyagi támogatást szerez, Karolinát Ausztriába küldi a szerzetesközösségek tanulmányozására, s írásban is körvonalazza az Iskolanővérek szellemi-lelki arculatát. Egy év múlva azonban ő is meghal.

Regensburgi kápolna – örökfogadalomtétel helyszíne

Néhány hónap múlva az új szerzetestársulat megkapja működéséhez a királyi és a püspöki jóváhagyást. Karolina 1835-ben örökfogadalmat tehet, és fölveszi a Terézia nevet.

A nővérek tevékenységére fölfigyelnek. De nemcsak segítségüket veszik igénybe a leányok nevelésében – egyre többen kérik fölvételtüket az új társulatba. A gyorsan növekvő közösség Münchenben nyitja meg központi anyaházát, Terézia 1841-től innen irányítja a közösséget.

Újabb és újabb házak nyílnak, először Bajorországban, majd az országhatárokon túl, sőt Európán kívül is. Minden letelepüléskor ugyanaz a cél vezeti Terézia anyát: „Az óvodák, népiskolák és internátusok átvételével elsősorban buzgó édesanyákat akarok nevelni, főként az alsó és középső társadalmi rétegekből, akik az előkelő intézményekbe nem juthatnak be, s ezért mindeddig nélkülözték az igazi keresztény nevelést.”

Terézia anyja szobájának berendezése

Terézia az állami iskolákat messze megelőzve szervezi meg a modern nevelés és tanítás rendszerét. Iskoláiba bevezeti a hétosztályos oktatást: a közismert tárgyakon kívül nagy hangsúlyt fektet a gyakorlati foglalkozásokra is. Külön iskolákat nyit az egészségükben

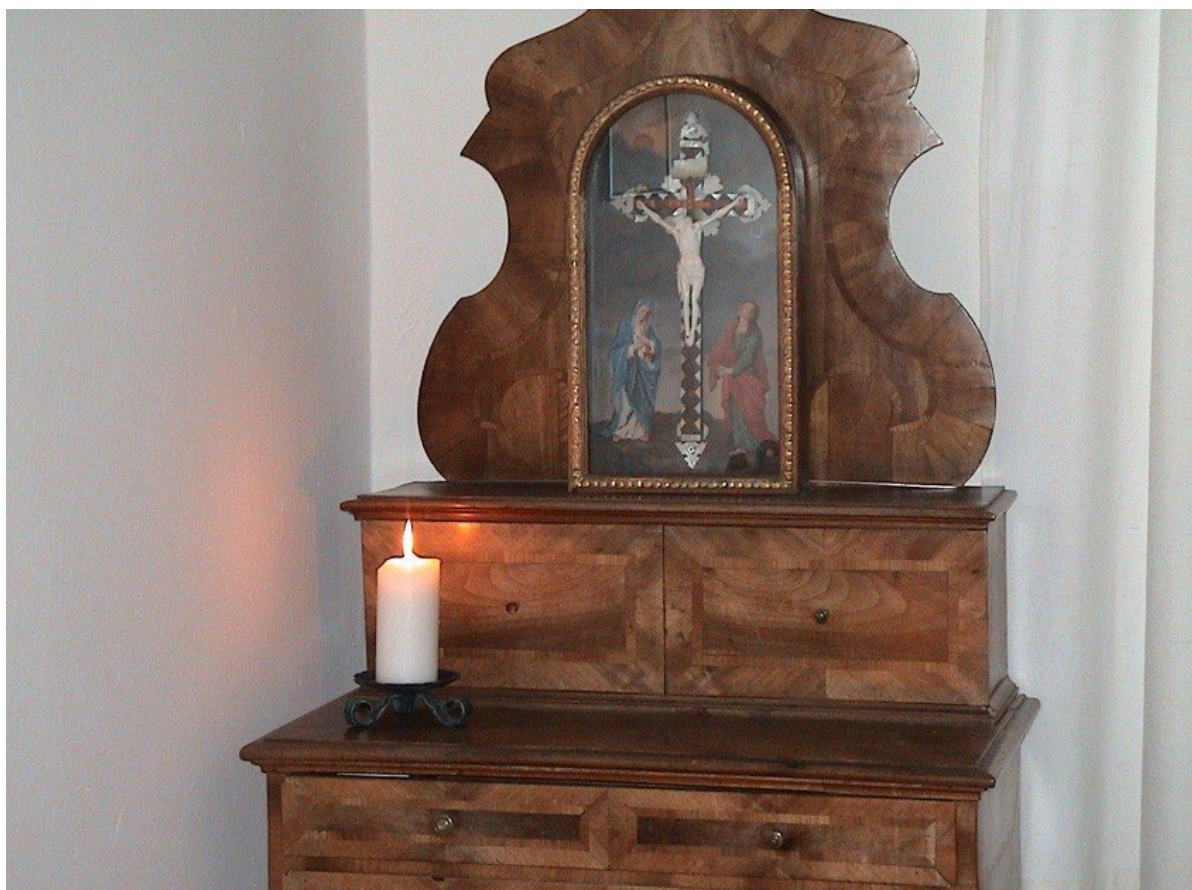
károsultaknak. A nővérek képzésére müncheni anyaházukban létrehozta az ország első tanítóképző intézetét. Iskolát nyit Sziléziában (1851), Magyarországon (1858), Ausztriában (1860), Angliában (1864). Néhány évvel később Észak-Amerikában is sikerül megtelepedniük a nővéreknek. E forrongó években nemcsak az iskolák, de a nővérek élete is gyakran forog veszélyben. A bátor és előrelátó Terézia kitartásra buzdít, és újabb országokban nyit házakat.

Halálakor 1879. május 9-én a kongregáció háromszáz házában csaknem kétezer-ötszáz nővér szolgálja és neveli a szegény gyermekeket. Két kor határán, ellentmondásos és sokszor kilátástalan helyzetekben küzdött Terézia közösségének meggyökereztetéséért, azért, hogy a szegény gyermekeket szolgálhassák.

Életének nehéz, mégis öröndetes tapasztalatát a sírján is olvasható mondása foglalja össze:

„Isten minden műve lassan és fájdalom árán halad előre, de azután annál biztosabban áll, és annál pompásabban virágzik.”

Az iskolanővérek alapítója fáradhatatlanul dolgozott: tanított, szabályokat alkotott, széles körű levelezést folytatott, házakat tervezett, építkezéseket irányított. Minden új ház alapításánál személyesen ellenőrizte, hogy megfelelőek-e a körülmények. Rendszeresen látogatta a nővéreket, a távol eső házakban is, gyakran apró szükségleteikről is személyesen gondoskodott.

Terézia anyja térdeplője

Fegyelmezett és egyszerű életet élt. Már tizennyolc éves korában, naplójának tanúsága szerint, hármass fogadalmat tett: a szegénységre, a hallgatásra és az idő jó felhasználására. Itt olvashatjuk a következő mondatot: *„Egyetlen pillanatot sem akarok a magam tetszésére*

felhasználni.” Bármikor szolgálatára állt másoknak, elsősorban a gyermekeknek és szüleiknek. Példája ezt az örökséget hagyta a nővérekre.

Misztikus lélek volt, de távol állt tőle minden jámborkodás. A hitre, a helytállásra, az imádságra és az alázatra nevelést tartotta a legfontosabbnak. Tudta, hogy mielőtt bárkit is bevezetne Isten titkaiba, először elő kell teremtenie számára az alapvető létfeltételeket, hiszen a legszegényebbeket szolgálta, azoknak pedig elsősorban ételre, ruhára és otthonra volt szükségük.

Missziós lélek volt, aki az emberekért áldozta az életét. Így írt: „*Olyan korban élünk, amikor mindenkinek, akinek keze van, ki kell nyújtania, hogy mentse, ami menthető.*” Tudott rugalmasan alkalmazkodni az idők változásaihoz, s a szükségletekhez képest változtatni tervein, akár a nővérek életmódján is. Bizonyára mindez hozzájárult ahhoz, hogy a kongregáció olyan rövid idő alatt szinte az egész világon elterjedt. Szellemét elsősorban az iskolanővéri közösség őrzi és éli ma is.

Terézia anyja boldoggá avatása

Róma 1983. január 13-án dekrétumban jelentette ki a következőket:

„A szóban forgó esetben fennáll a bizonyosság, hogy Isten szolgája, Jézusról nevezett Mária Terézia Gerhardinger hősi fokban gyakorolta az isteni erényeket: a hitet, a reményt és az Isten

és felebarát iránti szeretetet, továbbá a sarkalatos erényeket és az ezekkel kapcsolatos többi erényt is.”

Terézia anyát 1985. november 17-én a római Szent Péter bazilikában az egyház a boldogok sorába iktatta.

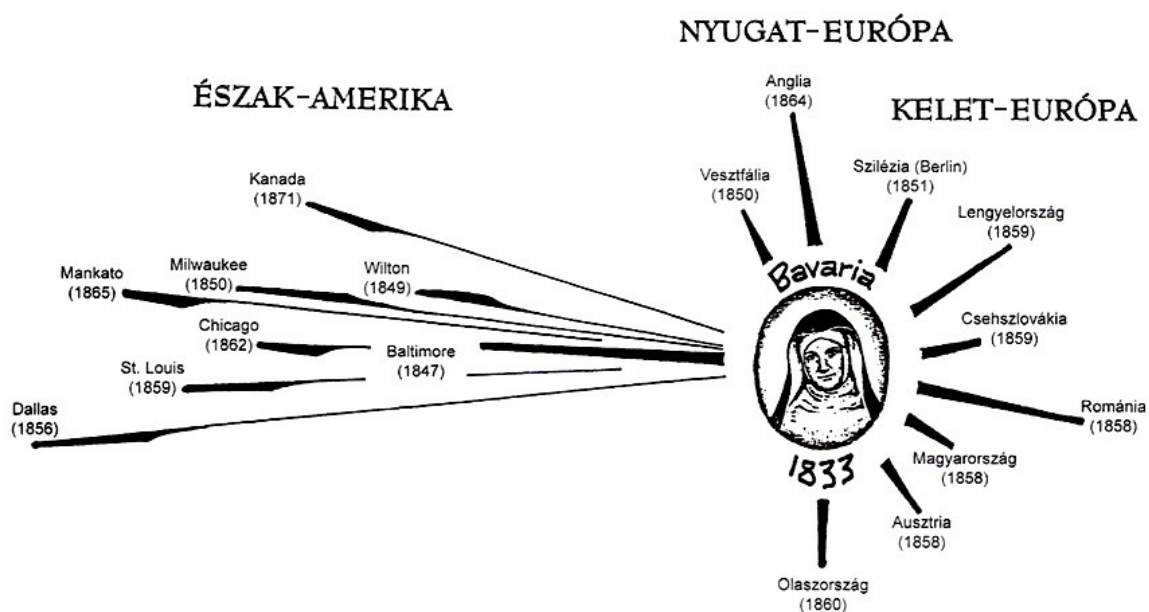
Bischof Müller, Kardinal Wetter, Generaloberin Sr. Rosemary Howarth, Prof. Uhlig, Staatsminister Zehetmair

A Walhalla Pantheonjában elhelyezik Terézia anya szobrát

1998. szeptember 3-án Rosemary Howarth általános főnöknő jelenlétében a Regensburg melletti Walhalla Pantheonjában elhelyezték Terézia anya szobrát.

A Walhallát I. Lajos (1845-1886) bajor király alapította. Az 1842-ben megnyílt görög templomot idéző épületben a korábbi korokban kiemelkedő teljesítményt nyújtó német származású személyek emlékét tisztelik.

A Kongregáció Terézia anyja halálakor 1879-ben

Tartományok

Tartományok	Házak	Nővérek	Jelöltek	Növendékek
Bajorország	135	810	254	33 967
P.Szilézia	5	24	5	63
O.Szilézia	7	134	17	1 875
Ausztria	9	76	22	2 068
Magyarország	10	143	64	4 052
Amerika (nyugat)	94	791	206	21 316
Amerika (kelet)	31	341	68	11 316
ÖSSZESEN	291	2 319	636	77 682

Nevezetes időpontok a Kongregáció életében

1797. 06.20. Terézia anya születése
1833. 10.24. A Kongregáció születése
1985. 11.17. Terézia anya boldoggá avatása (Róma)
1843. 10.16. A müncheni anyaház alapítása
1847. 09.02. Első amerikai zárda Baltimore-ban
1858. 10.10. A temesvári alapítás
1865. 08. 26. Az első szabály jóváhagyása
1879. 05. 09. Terézia anya halála
1957. A Generalátus áthelyezése Rómába
1985. 04.16. A boldoggá avatáshoz szükséges csodás gyógyulás végső jóváhagyása
1985. 11.17. II. János Pál pápa boldoggá avatja Terézia anyát
1986. 03.25. Az új szabály elfogadása
1999. 06. 13. Antonina Kratochwil nővér boldoggá avatása Varsóban